"אז נדברו"

שאלת השאלות בשלושת השבועות---

מה לי ו---להרגש על חורבן בית המקדש???

יש לי שאלה... היא תראה כאילו קיצונית אבל לא... כה מלב כואב כשהיתי יולד הגיתי בבוקר מאמר לכתה... והתנצלתי ש.. ו... מ... **עכה לי הרבה את השובה הנצחית** ו... ו... ואם היה היום טוב.. היתי קם בשש ומחי... אבל למה היום קמת מאמר??? **בחקתי על הרבה הכה בלבי:** הו... שהיה לי ברגש... מה... מה תשבת?? אתה באמת לא יודע שהטוב יותר תשוב לי מהלומדים...? (שאל את כה כנה: אם היה טוב כל יום... כמו שש לומדים כל יום.. ואם הקול של הטוב היה מונוטוני כמו הקול של הרבה... אבל בהתלט גם לטוב היתי מאחר... ומעתה:

קשה לדמות... קשה להשות... אבל מה אעשה... תרה הוא וללמוד אני בריך: שאלתי רב האם מותר לשמוע מוסיקה ומקלטת בשעת הומים... **מה הוא עכה ליי** ו... ואם היתת יושב שבה על אמא שלך גם היתת שואל ככו שאלה.. שב שאלת: אם לי... אני חייב להתקלט... שאלתי רב: אותו דבר עכה לי: ו... ואם היתת יושב שבה גם היתת מתקלט... **אני לא מבין מה הדמיון??** אמת ווגב!! כשישבתי שבה על אמא שלי באמת לא התקלטתי ולא שמעתי מוסיקה ומקלטת... כי... כי... כי כה אמא שלי והיא (בסדר... בינתי והבלבלתי והיתי שבור לרסיסים... כי... כי מוטבה של אמא שלי המה מוטלת לפני... אבל בתת המקדש ? ! ? ? מה...? כה סוד שאני!!! במושגים הנמוכים שלי... אין לי שום של מושג שמו מה כה בתת המקדש?? כה סוד שאפילו בגמ' מובא המושג ששמו "אבות ישנה"... שמכירה בכה שאנו לא יכולים להתאבל כמו פעם?? אבל למה מדברים אתי בדפסתית...?? למה נעשים אלי במלפון שאני לא בכלל לא שייך ולא "בטרם". בזה??? למי יש הווה אמינה שהרגש שש לי לאמא שלי שהיה לי קשר הכי אישי אתה... כה אותו רגש שש לי לתת המקדש?? מה תשבת??? תבין: בשלמא בלוי הסדר... מבקשים ממני בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים (... כמה שכה קשה... אני מצוה אישהו להתבר לעצבות... לתמה.. (... אני נאנח באיכה (קודה.. אני מתרומם בלוי הסדר.. אני מרגיש לפתות משהו אבל כאן ? ! ? גברישם מוט נשם!!! אני מסתבב ומתה שוהה ולא לומה... ולא מבין ולא מתבר ולא כלום... אבל מה? מה בכל כאת רוצים שאני אעשה בוים הכה?? מה כן יוכל לי מהיום הכה??

והקושיה שהכי הכי בלבלתי: השות אומר צריך להסיר את הסכין מהשולחן בברכת המזון... למה?? המ"ב מבוא שני טעמים: אחד מהם: "וטעם שני כסם רבינו שמחה לפי שפעם אחד הגיע אחד לברכה בונה ירושלים וגזכר חורבן הבית ותקע סכין בבטנו וע"כ נהגו לסלקו בשעת ברכה" **רבונו של עולם!!!** כיום.. בדורינו.. תראה לי אחד!! לא שנים!! **רק אחד!!!** שבאמצע ארוחת בוקר... ככה על הבוקר... פתאום הוא יכנס באורבן הבית... ומרוב דבר תסכול ועצבות כסף בבכי ורק הוא פשוט לא יקשוט בעצמו והוא יקח את הסכין מטבח ויתקע אותה בבטנו... **תראה לי אחד כנה!!!** אם יש אחד כמה בדורינו המשה מגיע!! בעצם לא מגיע... אלא בעצם הוא המשה בעצמו!!

אבל אני... שבעידומם של עשרת הימים מסתפק האם אפשר בכל כאת להקל ולהתקלט...??? ולבא **אליו!!** ולהגיד ליו!!! **שאני** אמהר להוריד את הסכין בברכת המזון... בשבוע שלא יקרה שמרוב דבר על חורבן הבית אני פתאום אוכל את האוכניות של הוואקלי מהאצבעים ואני אקח הסכין ומילה.....?? סומה על הבטוי... אבל כה כמעט עין של יוכנות באמצע עשרת הימים...?? (... אבל באמת למה השות מבקש גם ממני להסיר את הסכין??

אבל שב!!! שהיה ברור!! שאלה הכי לא רעה!! אני לא מרשה לך לדבר כה... כי יש תשובה... ותקרא אותה... **התשובה מבוארת בעמוד שישי בגיליון כה.**

גיליון היתומים:

בשבוע שעבר הקדשנו גיליון זה מראש עבור ציבור קטן ומצומצם (שיהי רצון ולא ירבה) **ששמו "יתומים" אבל עם סגירת הגיליון התעטף עולם התורה בבשורה המרה ש"אבי אבי רכב ישראל ופרשיו" נלקח מאיתנו, הרי גיליון זה מעתה מוקדש לכלל הציבור ולכל הגולה שנהפכנו ליתומים מאין אותו אב גדול שנשא את עול הדור על כתפיו וסבל על שכמו טרחנו משאינו וריבנו,**

והייתם נקיים: משפטים קצרים אלו לא נכתבים חלילה מתוך התעצלות בהספדו של "משים לילות כימים", אלא זאת למודעי: שמעת קבלת הבשורה ועד שעת האפס (עת כתיבת שורות אלו בפתחו של בית הדפוס) **טרודים היינו יחד עם כל רבבות אלפי ישראל בכבוד תורה דיחיד,** (עד שעות הבוקר בהמתנה לתחבורה...) **ומר"ח אב זה נקיים את הנכתב בתאריך זה גבי אהרן "ויבכו אותו שלושים יום כל בית ישראל".**

שהחיינו מול מעט שמוטל לפנינו... היתכן???

יש הלכה שהיא אמנם כתובה בשו"ע!! אבל מאוד מאוד קשה להתבר אליה... מי שאמרתי לו את ההלכה הכו הרים גבה... יש שאפילו הבעלעלו... ויש שאפילו כעסו לא הסכימו והתנגדו... כה לשון השו"ע: מת מכיו, מברך: דיין האמת; היה לו ממון שירשו, אם אין לו אחים מברך גם כן: שהחיינו; כלומר: רק שתבין: מיודעינו עולה כעת באת הרגעים הקשים בחיון הרגע שהרופא מגיע ומבשר לו שאבא א י ((ו! בקיצור: רגע אחים ינורא... הוא פרץ בבכי סוער... קרע את מעילו וברך בבכי תנוק ברוך אתה ה' דיין האמת... ו-------- ומיד את"כ השו"ע מבקש ממנו... תברך עוד ברכה:

ברוך **שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הכה...** על מה?? על היתשה שבכת!! כן... עכשיו!! עכשיו תברך!! דווקא עכשיו... מול מעט שמוטל לפנינו... כה הכמן לברך שהחיינו... אה... כה (שמע לך?? הנעמי הכה מסתבר לך?? כל מי ששמע ממני את ההלכה הכו הבטמרר... איך... איך אפשר... כה... כה... כה לא (שמע טוב!!! כה (שמע כאילו... כאילו אתה מברך שהחיינו שהוא מת... שהחיינו כה מתאים אולי לאנשים (וסת בעשרי סביון או שרים... אבל שהשו"ע יכתב את כה??? קשה... קשה לקבל את כה... קשה לבלע את כה... ואני אגיד לך סוד: אני מתאר לעצמי שכמעט אף אחד לא יעשה את כה בפועל!!! לברך שהחיינו... מול מוטת האב... כה יראה כאילו שהחיינו שהוא (פסר... כה (שמע כאילו השהחיינו שלך רוכב על לוגע רש של אביך הנפטר... אבל!!! מה שברור ופשוט בעיתא בכותאא!! שאם השו"ע שלנו... והגאה שלנו שמגיה ככו רגישות ומבווה אותנו במשך שנה שלמה בכאלו הלכות אבות תמוהות. מתוך רגש של הנימוסות ומשמת לב להפסד ולאבדן... הרי כשאנו שו"ע אומרים לברך שהחיינו הוא בודאי לא מתכוון להיבל הכה אלא להתיפק הגמור!!! ומתוך (שאלת השאלה: מה?? איך?? איך אפשר להסתדר עם שני ברכות אלו ביחד??? תבין: הפשט בשו"ע הכה מאוד תשוב לי ומאוד (פ"מ בשבילי... כי (למה לי שבעלעל הכה בשו"ע מדבר להלכה הסבירות שכתב בה מסתדר לו מהלך ולהולך לך שלאמר בו שמבע אחד אפשר לברך שהחיינו!!! וכה המאמר ומבע שני שהחיינו!!! וכה מאוד מאוד תשוב לי. כי כאן (מאת הבעיה שלי ושל כל חברי הנמנים... האמתה הוא שאם יש דיין האמת... הרי ערבה כל שמחה... מעכשיו כל שהחיינו הוא בא בגבול וסתר את דיין האמת...

פנימיות הענין מבוארת במאמר הנכתב בעמוד האחורי של הגיליון, ע"פ דעתו של העורך בלבד ללא אחריות כלל, ניתן להעיר להאיר לחלוק ולסתור

נחום אבלים... מה להגיד... ומה לא...?? ואיך בכלל לדבר??

הבטחתי איה בשבוע שדבר שאפתח הנושא הרגיש הכה בשבוע כה... ואכן בלבבי מברך אריחב את הנושא במאמר בכתב בעמוד השני בגיליון... אבל!!! שלא באבכב!! מראש אני מודיע לך:

שבגגגדו... אין תשובה ממש מוחלטת בעניין... לכאורה המאמר הוא כמעט מיותר: כי ממה (פשר: מי שחכם שיעיון בראשו... אבל אין סיבה שיהיו לו פלוטות פה לא הבויות... ולעומת כאת הטיפש תמיד ישאר טיפש! גם אחרי שהוא יקרא את המאמר הכה!! אבל בכל כאת!!! לנו.. בלבי הניסיון.. יש לנו בשה הכרחים גם אתכם מכמים מאותה כוות שמגזלים לא הבתתם בה... ויהי רצון שלא תבינו אותה... בשבול כה אנחנו כאן!!!

בשבול כה נכתב מה שנכתב במאמר בעמוד **השני** של הגיליון.

בסיעתא דשמיא

פרשת מטות מסעי

גליון מס' 147

לסדר: "להודיע שבחן של רועי כמה הם חביבים על ישראל..."

זאת למודעי: הזמנים לפי אופק ירושלים בלבד.

כניסת שבת:

19.08

שקיעה!!!

ספק סקילה!

19.48

צאת השבת־

אשם תלוי!!!

20.24

ר"ת: 21.00

סוף זמן ק"ש

בשבוע הבעל"ט שלח

מג"א: 8.23

גר"א: 9.16

מעוות לא יוכל לתקון

גיליון זה מוקדש

לע"נ הקדושים

ר' משה בן יעקב

מרת אסתר ייטל בת ר'

מנחם מאיר

מרגליות ב"ר משה

רבקה ב"ר משה

רחל לאה ב"ר משה

יעקב בן ר' משה

שנהרגו עקדה"ש במחנות אושויץ הי"ד

שימו לב:

נשמת מאד מאד לשמוע תגובות הערות והארות...

גם ביקורת נשמע לשמוע..

בפלא: 0527130499

ניתן להשיג בדואר אלקטרוני, בת.ד:

@GMAIL.COM

A8447168

לתרומות:

ניתן לשלוח:

בבנק באמצעות חשבון

45806 בנק דיסקונט 077

כמו כן ניתן לשלוח בדואר לכתובת ארלוזורוב 13 חיפה משפחת פולק

עבור גיליון "אז נדברו"

תודה מראש!!!

המקום ינחם אתכם...

מעשה ובא הצלמה של רב שמואל בר יהודה נפטרה... חכמים ביקשו מעליא שיבא יחד אותם לנחם... הוא לא הסכים: מה היה הנימוק שלו? אמר כהנו מתי מיתי לי גבי נחמתא דבכלהי דגידופא הוא דאמרי מתי אפסר למיעבד הא אפסר למיעבד עבדי עולא טלין: שהנחמות של הבליים פה גידופים.. כי איך הבליים מנחמים? הנחמה המוכרת ו.. והמנחמים אה... (צחוק) מה אפשר לעשות... עשינו מעל ומעבר... מה לא עשינו... הנחמרתם אליו הכי טוב... ובהו... מה אפשר לעשות!!! עולא טען שנחמה כזו היא גידופים! כי משמע שבכל... אם היה אפשר שהוא מיה היה יותר עדיף... (ו... אם עולא באמת חושב שכנה אסור לנחם... אבל עשינו עולא אוך באמת כן אפשר לנחם? אבל אפשר מהנחמה להמשך המנוח ל"ל הקב"ה למשה: ...שתי פכיחות נטבו יש לי לחומיא מהן רוח המוחכיה ונעמה הנעמונים והכלה דכיים ק"ו ומה בכסיל שתי פכיחות טובות חם הקב"ה על ג' חומות גדולות ולא החכיתן בהו אל כדי חם כבדה היא ולחוייה היא לנחמה ממנה דבר טוב על אחת כמה וכמה דהוה חיה. אתה שומע מה היתה הנחמה של עולא? שהיה לך ברור: הבא שלך לא היתה שווה כלום!! וההראיה: אם הוא היתה שווה הקב"ה לא היה עוקר אותה...

ו... מה אתה אומר על נחמה מהסוג הזה?

בתור עדמך שכנה הוא זה היה מנחם את הרבנים?? צעד... בתור עדמך שעולא היה מעל היום לסוכת אבלים... כולם יושבים ומסדרים בשבחה ומעלותיה ובזכויותיה של המנוחה... פתאום מגיע עולא ואומר: אם הוא היתה שווה הוא היתה היה עכשיו? מה היו עושים? כל הכיבוד היתה קחה על הרגלים... ו... אבל הלכה כמו מיה? כמו עולא? או כמו רבנן? הנה כמו עולא שאומר את האמת הכואבת והמנחמת או הנחמה הבלתי... והמוכרת ו... ש... שאמרת... מה אנחנו מבינים.. הוא היתה המנחם... כשאמרנו קדוש בני שמואל בן יהודה יושב שבדה אפשר לדבר אותו זה ברמ"ל בתו הקטנה אבל כשנמצאים בבכל ובריך לנחם בבלי. אבל רבנן בכל מנחמים בשפה בבלית (נ.ב. יש לציין שבים של שלמה שלמעשה פסק כרבנן לגבי עולא וז"ל: "מותר לנחם האבל, ולומר לו למה תבכה, מאי אית לך למיעבד, הלא לא תוכל להחזירו. אבל לומר לאבל אם היה ראוי לבא דבר טוב ממנו לא היה מת אסור, לפי שמצערו, ומשום כבוד המת צריך לשבחו")

ואכן יש לציין שבאמת ריש: במיוחד והאסון קרה לאחר תהליך של מחלה ל"ל... הרי אלו הם המשפטים הכי מתבקשים ורגילים בימי השבדה וכו הוא הנחמה שהכי מתיישבת על לב האבלים... לפנות את הנושא... עד כמה הם עשו כל אשר בינתם ומעלה מיכלתם!!! **שאבן:** אבל שיש לו מחווקה רגשית באוזנן יקיריו... התמוטה שהכי מרגיזה את הרגש כה מה לא עשיתי בשבילו... מה לא המסרתי... לוקות שלמים ישבתי... **התקשר** השבלת משם וסיפר לו: שהוא היה בזוג 12 כשהוא ישב שבדה על אמו... הרב'ה שלו בחופר הזלת לנחם בכולו ומבוב ההתרגשות הוא פנה אל הילד ואמר לו: למה... למה לא אמרת לי שאמא שלך חולה.... הייתי מתפלליים והיא המה עכשיו איה? מספר אותו בחור: כששמעתי את המשפט הזה נתקפתי בכאלו רגשות אשם!! הרגשתי שאני אשם בפטירת אמו!! נכנסתי למשבר שלא יצאתי ממנו כמה חודשים!! בטח... הילד הרג את אמא שלו... איפה היה הקב"ה? כי הרב'ה מרוב שרצה להראות את גודל כאבו על הפטירה... הפך את הילד לאשם...

מה רואים מכל זה? שכשנשאלת השאלה מה לנחם? מה בריך להגיד ומה לא? אין אפשרות לתת טקסט אחד ברור בנושא זה!! ומסובר מאוד פשוטה: זה לא בדיוק כמו שיגידו ומילה טובה... זה לא טקסט אחד קבוע!! אלא בכל מקרה לגופו... לפי הסיפור... ולפי הבן אדם... כנה בדיוק בנושא האבלות.

קח דוגמא: אני מכיר בחור אחד שאבא שלו נפטר בתקופה מאוד קרובה לפני הבחינה שלו... ו... לא נכנס לפרטים... בקיצור: כל המה טרגדיה של כל היהדות החרדית הנפלצלה ממנה... כל הדברים וכל הגזרות הגיעו לנחם... מחרי כל הנימומים... הוא עשה לעצמו סיכום ואמ"ל הוא סיפר: מי היה זה שהכי הכי נחם אותו? בקשב טוב מיה? הילד אינה בחור מחים אשמר

לי בכנות: תאמין לי: אני? אני לא היתי עומד בכה... אם אני היתי במקומך היתי פשוט מתאבד וכהו... כה הכי נחם אותו!! אה... מה אתה אומר? (ו... עשה מישהו היה אומר לו: לי מישהו היה אומר את המשפט הזה... היתי באמת מתרסק לרסיסים... אני עדיין אמא בדיסים לשמוע ש.. שלא (וכא... כה עובר... והכלמן עושה את שלו.. ועוד והיה אפשר לחיות מיים... מה רואים מכאן? שכל אחד בורח מהיכה אחרת!! יש אחד שאתה מכהה שהקסם אצלו בשוטה... אבל הוא באמת בריך לשמוע שהוא גיבור.. וכה בהחלט שומע שהוא באמת אצלו את הבוטחון עכשו כשהוא אצלים כנראה לא כ"כ בשוטה... ולהגיד לו שכה כ"כ (וכא כה פעל בדיוק לכוון השלוי...

עוד (קודם: לפעמים המנוח ל"ל היה אדם מוכר... אישיות של עולמך הכם... או עסקן רב פעלים... אמא שהמה מאנכת גדולה ובדקנת מופלאה... בכבה מקרה אפשר לדבר על גודל בקבוה/ה ופולנה/ה הבריות מה הוא עשה בחיי חיותו... אבל בהרבה מן המקרים מדובר בריחוני פשוט בלבד בית שהיה ובלש ומבקבק קלה בבאמורה.. (בדיק אבר: קורה לפעמים שיש אנשים רגילים (פטריק) אבל לא מכל להפיק לעיו שיש סיפור יוצא דופן לא איך הוא שבר קיבת בעמיין ולא איך שהוא לחד דד כלות בראש **ומה על הנושא הזה התקשר עשו וסיפר:** הגיעו תברים לנחם לפי מה שלו אומר: (ו... אספר אינה סיפור על אבא שלך... אחרמי לה: הסיפור הוא שאבא שלי (פטריק!!! כה אולי לא הסיפור שלו... אבל בהחלט כה הסיפור שלי... לי היה אבא... לי היה מעמד... והמעמד הזה נקרא מחני... ולכשיו: לא כי מהמעמד הזה נקרא מחני ואני (אלף להסבר כה בבד... אלא אני אני בדיוק הבאתי לעשות מאבא שלי מה שהוא לא היה... תבנו לי מיוחד!!! בנאמו אותו!! ואל תבנו לי הרגשה שאם אין סיפורים על אבא שלי אני אין כה מה להגיד... בדיק אבר: יש המשפטים מסוג הזה היה בדיוק.. לכן.. לכן הקב"ה נקח אותו... בריך לבדוק את השטח לפני שאומרים את כה... כי יש אם כה (כן)... לפעמים יושב שם אבל שהוא מרגיש יותר בדיוק ממנו בפרט כשכה (כן)... ומרגיש שאתה הסבא בדיוק של מלאך המוות...

ואחת ההגדרות המשובות ביותר: ישנם מעטים שאוהבים שמרחמים עליהם שהם שמחים!! אוהבים שנגנים להם... הנים שמפקיים אותם בכל מיני בברים... הלל מחמאות וכרטיסי סוכות אינם למיניהם... ולעומת כאלו: רובא ברובא הם אנשים מכובדים והם שונאים את כה שנאת מוות!!! הרבה פעמים כה ממש שונאים אבל בלשון דשמש ומלמה לא מגלין... ומה כשהכרת מרגישים בדיוק הכל המכובד מכל הלב... אשמה!! אמשה!!!! כמו כן לפני שאתה (נש אליו ושואל מה קורה... איך מסתדרים... אולי בריך כבוסות... אמשה!! אמשה קצת!!

ואחת הנקודות שבריך להיזהר מהם ומכמה סיבות: לא לשבר בשבדה ולהחמיר לאחר תשובנו של עולם: למה כה קרה?? באופנה עוון?? על איזו (קודם המשפטה בריבה לחדור בחשובה?? אל תתפלא שמשון כמעט מוטל לפניו... וכה לא (ובד מצוות אלא מנחת מומלם בין הידיים לבין ההשבה לב אל אם הוא אומר לדיין בשלב הבה של ההפתקה-) אל אתה יכול להיות הכי חולה שיש... אתה יכול לדבר אותו לא רק על אבא שלך.. אלא גם על אבא שלו בעצמו והוא יבחק אותך על כה... ויוקח את כה הכי קלות שיש... ומאוחר: אם הוא כבר אומר בשלב של **הדיבור!** גם אל אתה יכול להיות חולה... כי-- שיהיה לך ברור: שבשלב הבה הכי אבא שלו יושב לו על הלב יומם ולילה!!! ובשלב הבה שיש (נושא בדיוק לא יצאת לשחרר אותו מהבה!! ומאחלת גנות פרעך: כי לא אתה הוא כה מעניין לו שאבא שלו (פטר כבה שבדבר על אבא שלך שמי... כי הוא חושב על כה שלות ויוסבות הרבה יותר מאה בשמה לך... אל תחלה: מאי"ן... באופה שלב שיהיה אתה יכול לדבר על אבא שלך חוספי יחיד... (לדבר: לדבר אותו על אבא שלו: כה כבר דבר שיכול להיות יותר (מן שלחיזוק!...) במה (סוף? ש... שלא תגדיל... מתשיבו להכיר רק מהכנות השניה... תגלה מאן...

ומפרש המהרש"א: שהנאמה הייתה בכה שהוא הוכיח "שלא בזכותה תלוי חלא במזלא" כלומר: כשר"י שהיה בדיוק ראוי היה מיעל לנחם את האבלים עם בדק האמונה של בן... הוא התבוון להדבר בכה מסר... שאנו שאתם לא חושדים בי שכה קרה לי בגלל עבירות שבוצע. נכה במקרה שלכם.. אל תחשבו שכה היעל לכם לגלות שמלאתם אלא כה בגלל המצל...

רבי יוחנן התבוון **לאמרי למה שהוא אמר??? לא!!!** והראיה שבמ' ברכות (ו:) אמא שיש יסורים של אהבה ויש לבצה כפרה והמעשה של ר"י מובא שם בדומה של יסורים של אהבה וכי מי יש לו את הכח?? לומר כיום שהוא סובל מיסורים של אהבה...?? ומאילא בזכאי שהאמת היא שיש יסורים בלא חטא ואין מיתה בלא עוון..' ולא אשיב קוב"ה דבריו דינא בלא דינא'. ובזכאי בריך לפשפש במעשים ולחזור בתשובה... (ו... **אבל למה בכל כאת נכה רבי יוחנן (מחה??** כי כה מה שבריך להיזהר **ל-כ-ל-ו-ו!!!** אל"ב שהוא הבנו ומי אמר שמפלל בטובו ובזכיות ומחוק (אמנים כבדי אוהב הבנו) לדון לחזור לחיות אל תגיד: אם אבא נכה בעוון (מחה?? כי כה מה שבריך להיזהר **ל-כ-ל-ו-ו!!!** אל"ב שבריך

הלכה (לא) למעשה

מכיון שהלכות מלוקטות ונערכות ע"י אברך שעדיין לא שימש כל צרכו זאת למודעי:

שאין להוציא מכאן לא הלכה וכ"ש לא מעשה

מקצת מההלכות מלוקטות מספרי מחברי זמננו... ומקצת היוצא לפום ריהטא ממסקנת דברי המשנה ברורה... מקורות הדברים מצויינים מתחת ההלכות בקצרה

עם סגירת הגיליון: הערה לגבי ההספדים שיערכו בימים הבאים אחר מטתו של גדול הדור מרן רשכבה"ג זיע"א

גבי ההספדים שיערכו במשך השבוע והשלושים בכל אתר ואתר אחר מיטתו של מרן רשכבה"ג זיע"א, יש להעיר: דהנה ישנם החושבים ומשווים מעמד של הספד על תלמיד חכם שמת, כשאר כל עצרת התעוררות או מעמד יצוגי רב רושם לכבודה של תורה (כמודעות האבל הרשמיות וכדו'), חלילה!!! יש לדעת שהספד על תלמיד חכם הרי הוא דין גמור והלכה חמורה, וחז"ל הפליגו מאוד בעונש המזלזל והמתרפה בהספדו של תלמיד חכם, כלשון הגמ' בשבת (קה:) : "אמר רב יהודה אמר רב: כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקברו בחייו שנא' (גבי ההספד אחר מטתו של יהושע בן נון), ויקברו אותו... מצפון להר געש מלמד שרגש עליהן הר להורגן, ואמר רחב"א אר"י: כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים... וכו'" וא"כ חובה על כל בן תורה להשתתף באלו העצרות שיערכו בימים הבאים בכל אתר ואתר, ואין מקום להשתמט וגם לא בטענת ביטול תורה וכדברי הגמ' במגילה (ג:) דכבוד תורה דיחיד חמיר מביטול תורה דרבים.

כיצד לנהוג עם חבר שהתייתם בתוך שנתו:

א. הגדר ההלכתי של יתום לעניין לאו ד"לא תענון" מבואר ברמב"ם וז"ל: "ועד אימתי נקראים יתומים לענין זה? עד שלא יהיו צריכין לאדם גדול להיסמך לו ולאמנם ולהיטפל בהן, אלא יהיה עושה כל צרכי עצמו לעצמו כשאר כל הגדולים", והנה: לכאורה נראה דעיקר מש"כ ש"לא יהיו צריכים לאדם גדול" אין הכוונה רק לצרכים טכניים כממון אוכל או כיבוס וגיהוץ וכדו', דהא "אפילו אלמנתו של מלך ויתומיו של מלך מוזהרין אנו עליהן", והרי להם בודאי יש עבדים ושפחות רבים שאת מחסורם ה"טכני" יספקו ביד רחבה, ולגבי זה בודאי לא צריכים לאדם גדול, אלא ודאי: דעיקר ש"לא יהיו צריכים לאדם גדול" הכוונה היא לתמיכה הנפשית שיש לבן הסמוך לבו בטוח באביו וכאיש אשר אמו תנחמנו, אשר ע"כ: בחור יתום, אפילו הוא למד להסתדר לבד, ויודע לכבס לגהץ ואפילו לבשל ולאפות, ואפי' מצויד בממון שיכול הוא להסתדר מצד עצמו, עדיין לא נפיק מדין יתום כל זמן שלבו נפער בחלל בקרבו על המשען הרגשי שנלקח ממנו.**

ב. במשך שנת האבל, מותר לחבר החדר להדליק מוזיקה אפילו שחברו לחדר בתוך שנת האבלות, וכל זה במשך שנת האבלות, שאז כל פרישתו משמחה ומחולות אינו אלא מ"דין" האבלות, אבל בתוך השלושים שמסתמא עיקר פרישתו היא מתוך הרגישות והאבלות שמגיע עמוק מתוך לבו, כאן ראוי לחבר גם להיות שותף ונושא בעול ובצער חבירו, וכמובן: שדבר זה ניתן לשיעורים, והכלל בעניין זה הוא אפילו בפנינו, ואינו צריך לחוש ולסגור כשחברו היתום מגיע לחדר, כל זה במשך שנת האבל, (שכל האיסור הוא מדין אבלות) אבל בתוך השלושים יש לו לחוש לרגשותיו.

ג. יש שהחמירו שהאבל (על אביו או אמו) לא יקבל מתנות בכל שנת האבלות, אשר ע"כ: ידיד הרואה הרואה צורך בכל זאת לתת מתנה ובפרט כשביטוי זה כמתנה וכדו' נצרכת דווקא בתקופה זו כעידוד ותמיכה, יעצו הפוסקים: שיתן לאבל את המתנה ויבקש ממנו שישלם בעבורה סכום סמלי תמורת מתנה זו, ועי"ז יחשב כאילו לא קבלה במתנה אלא קנה אותה לעצמו.

ד. אמנם לגבי התייחסות ליתומים בין שאר החברה, כתב הרמב"ם: וז"ל ש"לא ינהג בהם מנהג כל אדם אלא יעשה להם הפרש וינהלם בנחת וברחמים גדולים" אבל!! יש להעיר: שמצוי מאוד ! ! ! ביתומים שמכובדים הם מטבעם, וכשמרחמים עליהם ומפלים אותם לטובה משאר החברה מתוך רגישות לאומללות היתמות שבהם, הרי זה מצער אותם שבעתיים!! וללא ספק שבכה"ג החכם עיניו בראשו, ובכזה אופן בודאי ראוי לנהוג בהם כשאר כל החברה למרות חוסר הרגישות שיכולה להתלוות כתופעת לוואי לזה על משקל "יש מאכיל לאביו פסיוני וטורדו מן העולם ויש מטחינו בריחים ומביאו לחיי העוה"ב".

ה. יש לדעת: שה"חיוב" שמתחייב היתום לגשת לש"ץ שלוש פעמים ביום מידי יום במשך כל שנת האבלות, הרי זו משימה קשה מאוד!! לפעמים קשה מנשוא, <u>ויש לעורר תשומת הלב</u> שברוב הפעמים עיקר הקושי הוא מחמת הלחץ שמגיע באופן ישיר מהמתפללים שכל אחד מצפה מהש"ץ שילך לפי הקצב והחליל שלו, או אז זה שמימין מגעגע נו נו... שיתחיל כבר... וזה משמאל עושה תנועת "המתן" (משום שהגיע זה עתה ואוחז הוא ב"מה טובו") והיתום שחשב עד עתה שהוא רק יתום מגלה לפתע שנדרש ממנו גם כושר הנהגה כדי ללכת בין הטיפות ולגשר ולרצות בין כל הצדדים, (ויש לציין שלא כל יתום מקבל כושר הנהגה זו כעסקת חבילה עם יתמותו) ויעידו על כך החיובים שנושא זה הוא אחד מהמתחים הקשים שסובלים ומתמודדים הם מידי יום בשנת האבל!! אשר ע"כ: כל שיש לו רגישות ליתומים ומחפש במה לפרוק רגש רחמנות זה, לכה"פ ימחל לאותו "חיוב" יתום אם אינו מתפלל בדיוק לפי הקצב שלו, ודי לחכימא ברמיזא...

שאלת המילון: איך אני קשור לאבות על חורבן בית המקדש???

אחד מהשיניים שלשתי אחרי האחרונה... בה החלף את המקף קופסת חולים לעיר מגורי... באתי להיתלש... הפקידה רשמה את הפרטים שלי... כשהיא סיימה היא אמרה לי: רק פרט אחד חשוב לי להיות לך: ש... מה(ל) המרפאה בשבועיים הקרובים לא יהיה... הוא (סלע להשתלמויות... ו... ו... לא הבנתי... מה זה קשור אליי? מה זה רוצה להיות לי בבה?? אני בלאו הכי לא מכיר אותו... לא דברתי עליו... לא חפשתי אותו... אני ביקש ממנה לדבר לי מיודע אודות מ(ה) המרפאה...?? היא התאמלקה... סתם... רגעי שתיק... לא דברה חדי שדה והבנתי את ההתכוונ... אנשים למדו בלמסרונות הקוסמ"א והאוזנ"ן. הערים היו ערוכים... הערתי הבמה... שוב הלגתי למרפא... אותו דבר... בלבן... עכשיו הבנתי טוב מאוד למה היה כ"כ חשוב לפקידה להיות לי שמה(ל) לא (מצא... ו... למה?? כי אם יהיו לך שאלות מה קורה פה... ואיפה (יהול כושל... ולמה יש פה כפה שיות לקוי... ולמה הערים ארוכים... **אבל שבעל שפה לא אמור להיראות ככה!! פשוט מישהו פה חסר ו... ולכן פה (באה נכנה!!!** אבל כון שהקופסת חולים (אלבת להסתדר זה!! זה כשמ(ה) המרפאה מ(ה) אותה בשלב רחוק... אבל אל תפלא אם יש סקנ(ל בתקופה הבו... **אבל שיהיה לך ברור:** הפקידה הבו היתה ממש רמלה... כי אם היא לא היתה מכינה אותי מראש שבלו המרפאה יהיה חסר בחודש אלו. היתי בוצע באותו יום מהמרפאה... כי... כי במצב הנוכחי פה לא מרפאה פה תרוכת סקנ(ל... אבל למה אני רוצה?? כי אני מיודע שמישהו פה חסר!! מי הוא... אני לא יודע.. מה שברור הוא שהבלבן שיש פה מיודע בגלל שהוא חסר וכשהוא מחזור הסדר מחזור לקדמותו...

סלחה לו המשפט: אבל תשדה באב פה ה'מ' של סבבא שלי!!! כמובן שלא יפה להיות את פה נכה... אבל תשדה באב חשוב לה כמו יום כיפור!!! אתה יודע למה?? כי היא (יבולת שואה.. ואחרי השואה כשהיא (פשה עם חברות שהיולו ממשפחות של יראים ושלמים... והיא הבדלבלה עד למקי (שמתה שהם פרקו לו מלבות שמים מעליהם (...ובמובן אל תבין את חברך עד שיגיע למקומו...) אבל סבבא שלי ישבה הרבה כמן ומשבה הרבה מהי הנקודה?? מה ההבדל בינה לבינך?? אינה יסוד חבקן היה לה ש... להם פה לא היה??

המסקנה שלה המה מבהילה: תשדה באב!!! בהי הנקודה!! פה היסוד החבקן ששמר על היהודשקיים שלה במאנות אושוץ!! **אתה יודע מה הפשט בבה??** בלון תשדה באב כל המשפחה המה מתבנסת על היבדפה... הבלוקן נרות ובאב ברבה.. והכנים להם בדבלמות!!! שאנ(ן בגלמות!!! ומה שאתם רואים עכשיו פה לא אמור להיות ככה!!! ופה זה לא היה ככה!! וכל הסיבה שאנ(ן ככה פה בגלל שבת המקדש (מרב והשכינה (סלוקה... וד' יבצור ובבא משיח ובבה ביהמ"ק... אבא הכין אותם מראש והכנים להם בדבלמות שכל שאלה שתשאל אותה שבותיו... הכי אכן באמת בדבי מני (יסלה (גלה... ולא (ורה לנ(ן אלא להבלבל (קבה שיהשבנ(ן ד' אליך (נשובה חבש ומינו כקבש... בדיוק כמו שאת הפקידה לא המה מכינה אותי מראש שבלו המרפאה יהיה חסר... הכי היתי בוצע את המרפאה באותו יום... ככה בדיוק אם אבא של הסבבות שלנו לא היה מכין אותם מראש שבלו המרפאה עומד מראות בגלות בו!!! הם לא היו יכולים לעמוד מול ההסתברה הנוראה של השואה... כי... כי השאלה אותה (ואותיו היתה חבקה יותר מכל רגש יוודשקיים שהם קיבלו לפני השואה... אבל ברגע שאבא הכין ומיסן ומישל אותם **מראש** שמישהו פה חסר!!! כשכך הם נגשו לנסיונות המיים... פה!! כה מה שהתעניק אותם מול כל השאלות וכל ההתמודדויות בימים אלו... הם היו עדוכים לכה מראש!!! וכשעמד לו אותו בזכר (אדי ולדע אותה בבבה אותיו... ומאותיו... סבבא שלנו לא הבבלבלו!!! כי הכינו אותם מראש שמ(ה) הבירה עלה למרום ומאצ הוא מ(ה) אותה משלם רחוק... ומאותיל כל דבר מוכר שנעשה בעולם לא היה מופנה חלילה לא לבבותיו ולא לנואותיו אלא לאותה!!! הם לא שאלו אימה הוא!!! אלא הם שאלו אימה **א-ב-ה מבבל**!!! אתה כאן!!! אתה אתנו!!! אבל טאטע ניסלי: איכה!!!

טאטע השיבנ ה' אליך ונשובה חבש ומינו כקבש!!

הסיבה שאנ(ן מתאבלים בימים אלו בה לא רק בשבול הבאבל!! אלא בשבול לבבות...להיות ערוך לכל ברגיש מוכר להכנים לחבש שמה שקורה היום בה לא מבב אינואלו!!! בה לא אמור להיראות ככה!!! להיות מוכן לכל פלסנ ואמונה מלקהו סיבול שר בבאו... שאין מה להתבלבל מהם!! פשוט (?) בלי הבירה עומד כנגד מהאוק!!! באור יקר: אתה לא מבון מה אתה עושה בחשדה באב? אתה לא מתבר לבה בכלל... ואתה מרגיש שאתה סתם מסתובב סביב עצמך... לא יכול ללמוד ונם לא מתאבל... רוצה שאני אוכיח לך מה תשדה באב?? בשורה טובה... אוה... מה אתה אומר... שה' ו---המ!! שה' ו---שמו!! שי---בא כבר משיח!! בי ש-- ואמר לבבותיו... אוה... מה אתה אומר... שה' ו---המ!! שה' ו---שמו!! שי---בא כבר משיח!! בי ש-- ואמר לבבותיו בפנים בחור לו!! בחור לו שבה לא אמור להיות ככה!! לא אמורה להיות בחוב ולא אמורה להיות מלוכ... ומשם בכל בעת יש מעשיו... אבל ככה בה מעשיו... אבל ה' ו---המ!!! לסמוך בעבודה והיה טוב!!!

מאיפה הגיעו לנ(ן כל הישמות המילים האלו על שיורות לשונ(ן??? מי הכנים את המילים האלו לקסיקון?? מהתשדה באב וההקפדה לבכור את בית המקדש!!! הוא הוא בה שהכנים לנ(ן לעמוד בתת מוכן שהיה לנ(ן פעם משהו והוא גם היה ומה שקורה עכשיו בה לא שאלה... כי... כי מה אתה רוצה... אסר משהו ו... וה' ירחם!!! בשבול בה!!! בשבול בה אנ(ן בהיכים לשמור בקנ(אות ובכל מיהר על מנהיו האבות על חורבן בית המקדש!! בשבול הבאבל?? הוא(ל... שגיע לבירה... אבל לא רק בו הנקודה... הנקודה היא שכנים לעדמות ונ(יה: אסר פה משהו!!! שמוב נכתר שהיה משהו וגם היה!!! והיום...היום לבדנו הוא אינ(ן!!! וכל מה שאסר לנ(ן היום קשור לבה... ובה יסוד שהי שלא יודע אותו היו כל ספק באמונה שבא לו והיו יבא... הוא ישבור את כל הכלים...

אותו דבר בסכין שבריך להחיב מהשולחן... שלא אמשב לרגע שיש מישהו בחורנ(ן שאשב באמב את הסכין בלבבו מרב בדר על החורבן... ו... אבל בכל באת למה כולנ(ן בהיכים להקפיד להחיב את הסכין בבהמ"ג???

כדי להכנים לך בראש שבחורבן הבית טמון בכה עומק של בדר עון ובגאת נפש!!! עד כדי כך!!! שלו יבוייר שהיה לך השה בבה... מכן שהיית יורד לאחותא בוקר שבהיה... אמא בבינה ויקות ובמבה... ובאנוש ממש במקרה... בלי קשר מיוחד... באמצע בהמ"ג בהיותי מבריך ולפתע נכנה בבנה יחושים... היה לך סיבה מספיק טובה לתפוס סכין ולתקוע אותה בבטנך באמצע החיים על הבוקר... והיינ(ן מבינים אותך!!! לא היינ(ן קוברים אותך מחוץ לבית קברות!!! אתה לא אשם!! מסכן... הוא נכנה בחושים... אלו הם המושגים האמיתיים של עומק הבדר על בלות השכינה!!! תשב להקפיד על בה!! תשב מאוד להחיב את הסכינים מהשולחן!!! למה?? כי... כי... בגלל שמישהו מרב אבות מקת אותה בלבבו...? מה בבאות... אלא למה?? כדי שבכתר עד היכן מגיע עומק האסר!!! **רק שבעל... זה אם לא הרגיש.. מסכים ש-ב-ה-ל עכשיו בה ש-ב-ה-ל בה כבר משל אותך ברגעים קשים של סספקות...**

בשבעל בה אנ(ן לא נתקל... ולא נשמע מוכיקה.. ולא נכל בשר... לא בשבול אבלות!! אלא בשבול נכתר!!! כדי שנכתר שאסר!!!! כדי שאם היו לנ(ן שאלות... אם הרגים שכל מינ(ן בהרים אסרים... אנ(ן נכתר שאלבבא באמת בבבולים מאוקן של בובא עולם בה לא אמור להיראות ככה!! והסיבה שבכל באת... כן ככה בה ראה... בה בגלל שאסר אותו משהו!! מה אסר?? בה כבר שייך למאבלים... אנ(ן מסתפקים בבה שאנ(ן בוכרים אסר!!!

שהחיינו מול מעט שמוטל לפניך

((כמו לפני הברכה הארה שלפניו ביום ובלילה האחרון, אלא שרק בו...

פעם ביקשו מרני לשמוע על מה בשמיעה... כי הלילה ישבתי שם עד **והיתה מהפכה**... אני לא הבנתי להבין את עצמו.. יסמיל לתשב: למה המת הזה כ"כ מסמיך אותו?? בא ((בא... מה.. מה הוא כבר יכול לעשות לך בא לתשוב.. מה... מה... אולי... אולי הוא פתאום יקום ויהרגלי?? ((... ((... אבל סלח לו הרי אם הוא מסתמא שלפני כן הוא היה חולה.. (אחרת הוא לא היה מעז אם מסתמא אני יותר חכם ממנו... אם (ראה אותו... שבא (זה... אני אבא אותו?? אם ממה אני מפחד?? אולי שהוא יקום ויברח?? אולי ש... עוד מעט התבר"א קדישא ויבואו ובעדות יקחו אותו במקומו... מה??? רבש"ע... מה...? מה לא הפרעת לך??

מה מפחיד כ"כ במת??? שאלת המיליון:

התשובה היא פשוטה:

המת עונק את האמת!!!!

מי שעומד מול האמת ששמה מת הוא מקבל פחד... איפה פחד? **פחד מ-ו-ו-ת!!!!**

אתה יודע למה מה **פחד מוות**? בא אני אסביר לך: תאר לעצמך שהשקעת את כל מזונך בסך מיליון ומתי דולר בבנק לאומי... ולפתע פתאום אני מגיע ומודיע לך שיש פחד שהבנק יפשוט את הרגל... איפה פחד יש לך?? פחד **מוות!!!** למה פחד **מוות**? למה קורבאות לפחד הזה פחד **מוות**? כי... אם הבנק פושט רגל אני מפסיד את כל הרגל והעיקר שנלמתי במשך כל **החיים!!!** אבל כל **החיים שלי מתו!!!** (כן?? אבל ברגע... סתם רגעתי אותך. הבנק לא פושט רגל... הכסף שמור בכספת.. והכל בסדר.. אבל בא שניה... בא (נכון שיהיה לשמור... אתה רואה?? יש פה **מוות!!!!** בגלל אותרת שמתים!! והרי כולם כולם מתים!!! אתה מסכים עם הטאוריה הזו שיום אחד כולם מתים?? מסכים?? מסכים!!! אם אתה מסכים!! ואם אתה ב-ב-ל-ב-ת משקיע שיום אחד מתים!! אבל איזה פחד אמור לתקוף אותך?? אותו פחד שתקוף אותך כשמשלמת שהבנק הולך להיסגר!! אותו פחד בדיוק אמור לתקוף אותך שהחיים שלך (סדיים.. **כי בינינו... מה ההבדל בין בנק שסגר לעסקים שסגרתם??** בשני המקרים מדובר בעולם של כל החיים שהלך לעולם!!! **והרי בינינו...** המיליון ומאזי שקל שאתה (פרד מהם במיפה והבנק יפשוט רגל... זה כסף קטן קטן לעומת הרגלים ומלוא שאתה תפרד ממנו כשתמות!! כשאתה מת אתה (פרד גם מכל המשפחה גם מכל הרסקים.. גם מהמקום הקבוע שלך בבית"כ (שמשבן רבת עליו בי סלק) וכשאתה כבר עומד בשמיר מול מת ופתאום אתה קולט שיום אחד מתים... בוקר אחד פחד שקורבאים לו פחד **מוות!!!!** פחד להפסיד את הכל הכל... זה הפחד הגדול שיש לנו ממתים.

מת ההנהה שמרגישה את האמת שנתקע מהמת!!!

1.... ושיהיה לך ברור:

המתשבה שאנו פה אוהבים. וכולם יום אחד מתים... מגד אחד **זה נראה** המתשבה הכי פשוטה בעולם!! הכי ברורה!! והכי מוסכמת שלא אחד עדיין לא חלק עליה... אבל שבעל לך: שהמתשבה הזו היא הכי הכי קשה ובמעט בלתי אפשרית לאדם מי לחוש אותה!!!!

אתה שומע?? כמעט בלתי אפשרית!!

וההתאוה: שאתה כבר בהיעדים אלו מתם יושב רגל על רגל ועוכל כפלו... אותו דבר אדם שמי את השוב יום אחד לפני (מתבל... אין מצב בעולם שבראה אותו יושב רגל על רגל וקורא עתון... ואם אתה יושב עכשיו רגל על רגל סימן שאתה מתם לא חושב ככה (רק שבעה: זה שהבראב קדישא לא מגישים מתים **שלא אחד לא יבלבל את המוח** שכה בלול שרם הבאלול אויות מול המת הזו ששמה מוות. **שטויות והבלים!!!** אם הקברן היה מי אם המת הזו הוא לא היה מטפס בין מתים למתים.. אלא אם פשוט הבאלול לדבר איך בא בלי לשמוע.. בדיוק כמו שאתה הבאלת מלוק דבר אולן איך בא מתם לכל מי בלי לשמוע... **שלא אחד לא יבלבל לך את המוח** שהוא עומד מול המת הזו והוא (שאר אולן!! מי שמי את המת הזו אל אז שהוא (כנס לעיבאון טוטאלי ואפס מעט בעולם!!! אל מי שאתה לך דבר יכול לשמוע... אז הבנה בעולם!!! אל מי שהוא טיפוס חכם והוא מסוגל לעמוד מול המת הזו אל אז שהוא (כנס לבית הכנסת ((ל אז הוא בהבנה